Outi Vilén, erityisasiantuntija
Ympäristöministeriö
30.5.2018

Eduskunta
Ympäristövaliokunta

Asia: U 10/2017 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta

Ympäristövaliokunta on pyytänyt ympäristöministeriöltä lausuntoa energiatehokkuusdirektiiviä koskevasta jatkokirjelmästä. Ympäristöministeriö yhtyy valtioneuvoston jatkokirjelmässä esitettyyn kantaan.

Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteena on pitää maapallon keskilämpötilan nousu selvästi alle kahdessa asteessa suhteessa esiteolliseen aikaan ja pyrkiä toimiin, joilla lämpeneminen saataisiin rajattua alle 1,5 asteen. Pitkän aikavälin vähäpäästöisyystavoitteet huomioiden on kannatettavaa, että Suomi on valmis EU:n yhteisen energiatehokkuustavoitteen nostamiseen. Energiatehokkuuden parantamisella on tärkeä rooli kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä.

Suomelle on asetettu taakanjakosektorilla kaudelle 2021-2030 tiukka 39 prosentin päästövähennysvelvoite. Taakanjakosektorin päästöistä 40 prosenttia on liikenteen päästöjä ja taakanjakosektorin päästövähennyksistä vuoteen 2030 noin puolet on suunniteltu tulevan liikenteen päästöjen alentamisesta. Energiatehokkuustoimilla on olennainen merkitys myös taakanjakosektorilla. Taakanjakosektorin päästövähennysvelvoitteen täyttämisen kannalta olennaista on erityisesti ajoneuvojen, liikennejärjestelmän ja työkoneiden energiatehokkuuden parantaminen. Energiatehokkuussopimusjärjestelmän toiminta on tärkeää turvata jatkossakin ilman kohtuutonta hallinnollista taakkaa.

Energiatehokkuustavoitteen olisi hyvä pysyä indikatiivisena, jotta toimia voidaan optimoida kansallisella tasolla ja toimeenpanna mahdollisimman kustannustehokkaasti. Tulee kuitenkin ottaa huomioon, että niiltä osin kuin energiatehokkuudelle asetettava tavoite vähentää kasvihuonekaasupäästöjä, se heikentää päästökaupan ohjausvaikutusta, kuten myös uusiutuvan energian osuudelle asetettava EU-tason tavoite. Useampi sitova tavoite korostaa tätä vaikutusta. Näyttää siltä, että keskustelu EU:n päästövähennystavoitteen kiristämisestä on vilkastumassa kun seuraavan IPCC-raportin julkaisemishetki lähestyy.